

Yritystukineuvottelukunnan esitykset ja aloitteet

Laki taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä (429/2016) 6 § 4 kohdan mukaan yritystukineuvottelukunnan tehtävänä on tehdä toimivaltaiselle viranomaiselle esityksiä ja aloitteita lainsäädännön ja hallintokäytännön kehittämiseksi.

2023

1. Yritystukia ei tulisi myöntää enää koronapandemian takia vaikeuksiin joutuneille yrityksille.

Perustelu: Vaikeuksissa olevien yritysten tukeminen ei ole enää perusteltavissa eikä hyväksyttävissä 1.1.2024 jälkeen. Talouden normaaliaikana ei voi myöntää koronakriisiaikaan viitaten höllennettyjä tukia, koska alkuperäinen erityinen perustelu ei enää täyty. Koronakriisitukien erityisenä perusteluna oli akuutti kriisi, mikä aiheutti äkillisiä, merkittäviä ja poikkeavia vaikutuksia yritystoimintaan ja jotka olivat valtion rajoitus-toimista aiheutuvia ja joihin yritys ei ehtinyt reagoida toiminnan sopeuttamisella. Elinkelpoisten yritysten siltaaminen koronakriisiin yli oli perusteltua väliaikaisena ja määraaikaisena toimenpiteenä.

Elinkelvottomien yritysten tukeminen on kansantalouden kasvun ja yritysrakenteiden uudistumisen näkökulmasta tehotonta. Taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain (429/2016) 4 §:n perusteluiden mukaan kannattamattomaksi arvioitun toiminnan tukeminen ei ole perusteltua kansantalouden edun, yritystoiminnan tehokkuuden eikä toimivan kilpailun näkökulmasta. Tässä yhteydessä viitataan vaikeuksissa olevien yritysten määritelmään. Vaikeuksissa olevien yritysten tukeminen heikentää talouden kasvua ja tuottavuutta. Se ehkäisee yritysrakenteiden uusiutumista ja ehkäisee työvoiman ja pääoman liikkuvuutta. Erityisen ristiriitaista on, jos uudistavilla tuilla tuetaan vaikeuksissa olevia yrityksiä.

Tämä tulee ottaa huomioon, kun tukiohjelmien voimassaoloaikoja jatketaan 1.1.2024 alkaen valtiontukisääntökauden vaihtuessa.

Lisäksi erillinen taustamuistio.

2022

1. **Ilmasto- ympäristönäkökohtien huomioiminen yleisissä edellytyksissä ja tukikriteereissä:** Lähtökohtana tuen olemassaololle on tuen päätavoite ja sen toteutuminen. Tukiohjelmiin voitaisiin kuitenkin jatkossa harkita liitettäväksi hiilineutraalisuustavoitetta edistäviä kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtäviä kriteereitä soveltuvin osin ja tukiohjelmakohtaisesti (esim. Do No Significant Harm –periaate soveltaen, ESG-indikaattorit kuten ilmatorointi & hiilijalanjäljen vähentäminen & negatiivisten ulkoisvaikutusten minimointi, ympäristömerkit, vältetyt päästöt, hiilikädenjälki, hiilensidonta, ns. exclusion list eli poissulkulista (ks. liite 1)) tai niitä tukevia edullisempia tukiehtoja.

Yritysten hallinnollinen taakka ei saisi kasvaa merkittävästi tukikriteerin käyttöönoton takia. Julkisella sektorilla tulisi soveltaa mahdollisimman pitkälle samoja kriteeristöjä kuin yksityisellä sektorilla, jotta yritysten hallinnollinen taakka ei kasva. Muutos tulisi tehdä ennakkoidusti ottaen huomioon erilaiset tukiohjelmat ja rahoitusmarkkinoiden kehittyminen kestäväen rahoituksen suuntaan. Muutos edellyttää mm. yritysvaikutusten arviointia.

Yritystukijärjestelmän tulee lähtökohtaisesti tukea hiilineutraalisuustavoitetta teknologianeutraalisti. Hiilineutraalisuustavoitetta toteutetaan teknologianeutraalisti mm. siten, että tietyt kasvihuonekaasupäästöjä tukevat tukikriteerit ja/tai edullisemmat tukiehdot koskisivat tulevaisuudessa kaikkia tuensaajia. Se ei merkitse sitä, että jatkossa voitaisiin tukea vain kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä edistäviä hankkeita, vaan esim. terveysteknologia/innovaatiot tai laajakaistatuki tai asumisen rakentamisen tuet olisivat jatkossakin perusteltuja. Yritystuella voi myös olla tavoitteena hiilivuodon eh-

käiseminen, vaikka tuki vaikuttaisi olevan ilmaston kannalta haitallinen. Ilmastonäkökohtien huomiointi tuissa laajemmin ehkäisee osaltaan mahdollista uutta markkinapuutetta, jossa rahoituslaitokset ja sijoittajat ottavat ”uutena normaalina” huomioon kestävän rahoituksen kriteerit ja yritys ei täyttäisi näitä kriteereitä.

Perustelu: Yritystukijärjestelmän tulisi osaltaan tukea YK:n kestävän kehityksen ja Euroopan komission hiilineutraalisuustavoitteita (Green Deal). Suomen tavoitteena on olla hiilineutraali yhteiskunta 2035. Hallituksen elokuussa 2019 asettama valtiosihteeriöryhmä esitti loppuraportissaan, että yritystukien uudelleenkehittämisessä tulee ottaa huomioon ilmastotavoitteet. Markkinaehtoinen yritysrahoitus kehitty nopeasti hiilineutraalisuuskriteereiden osalta ja kestävä rahoitus on uusi megatrendi. Tukimuotoisia elementtejä sisältävän valtion toiminnan pitäisi onnistua ajassa asemoitumaan jatkuvasti siten, että valtiotoiminta kirittää ja täydentää hyvää markkinaehtoista kehitystä. Yritysten hallinnollinen taakka ei kasva merkittävästi, jos tukiohjelmien ilmastokriteereinä käytetään yleisesti yksityisellä ja julkisella puolella sovellettavia kriteereitä, kuten DNSH-periaate ja ESG-kriteerit. Tukiviranomainen voi määrittellä tukiohjelman hakukriteereissä, miten ilmastovaikutusten huomiointi todennetaan (ei tarvita välttämättä ulkopuolista validointia). Tällä hetkellä hiilineutraalisuustavoitteen toteutumista edistetään uusilla vihreillä tuilla ja muuttamalla joidenkin tukien painopisteitä. Esitys koskee vain kansallisia EU-valtiontukia (107.1 artiklan edellytykset täyttävät tuet). Ilmasto- ja ympäristönäkökohtien huomiointi tukikriteereissä ja/tai ehtoissa ei ole ristiriidassa tai päällekkäin lainsäädännön vaikutusarvioinnin kanssa. Kriteereitä ja ehtoja ei ole hyödynnetty yritystukijärjestelmässä laajasti (TEM+VM+YM muistio 2022).

DNSH –periaatetta sovelletaan 1.1.2023 alkaen myös nk vihreän siirtymän investointien lupamenettelyjä koskevassa etusijamenettelyssä ¹. Toiminnanharjoittaja voi siten hyödyntää mahdollista aiempaa DNSH-selvitystä pyrkiessään saamaan hakemukselleen/investoinnille etusijan ympäristölupamenettelyssä.

Liite 1. Kooste ilmastokriteereistä. Ilmasto- ja ympäristökriteerien määritelmät ja soveltuvuus yritystukiin

Yritystukien puolella lähtökohtaisesti muutama suora tuki on kokonaan kohdennettu kasvihuonekaasupäästöjä välittömästi tai välillisesti vähentäviin kohteisiin ja lisäksi on käytetty energiatehokkuuskriteereitä. Laajamittaisesti Suomen yritystukijärjestelmässä ei ole sovellettu kasvihuonekaasupäästökriteereitä tai -ehtoja. Muiden EU maiden osalta asiasta ei ole tietoa. Kriteerien soveltumisesta yritystukiin saadaan kokemuksia mm. RRF-ohjelman toimeenpanon yhteydessä vuoden 2022 aikana. Business Finlandin alustavan arvion mukaan RRF-ohjelmassa sovellettavan DNSH-periaatteen soveltamisella Business Finlandin muuhun yritystukeen ei olisi suurta merkitystä, vaan ainoastaan muutama hanke voisi jäädä ilman tukea.

Taulukko 1. Yritystukiin mahdollisesti sovellettavia esimerkkikriteereitä:

Kriteeri	Sisältö	Säädöstaso	Soveltaminen	Edellytykset
<u>DNSH –periaate sellaiseenaan tai osin sovellettuna</u> eli esim. vain tavoite 1. ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa kasvihuonekaasupäästöjen lisäämiseksi tai ylläpitämiseksi. DNSH-periaatteessa on 6 tavoitetta,	Ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa millenkään kuudesta ympäristötavoitteesta. Esim. eivät saa lisätä merkittävästi kasvihuonekaasupäästöjä,	EU-tasoinen koskien EU rahoitustuotteita. RRF-ohjelman kautta valuu osaan kansallisista yritystuista.	Yleinen säädös tai tukiohjelmaston säädös olisi soveltuva. Ei voida liittää lakisäätöihin verotuksiin, koska	Edellyttää arviointia ministeriötasolla mutta ehkä myös saajatasolla tukiohjelmasta riippuen.

¹ https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/HE_128+2022.aspx

<p>joista 2:lle on EU taksonomia-asetuksen nojalla tehty merkittävän edistämisen tekniset kriteerit. Kaikille ilmastonmuutosta hillitsevää ja/tai siihen sopeutumista edistäville valikoituille aloille on tehty muiden ympäristötavoitteiden osalta DNSH-tekniset kriteerit.</p>	<p>minkä lisäksi tuet eivät saa olla esteenä päästöjen vähentämiseen tai heikentää kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen kannusteita tuen saajissa.</p> <p>Kaikesta toiminnasta aiheutuu päästöjä mutta tuella ei saa edistää merkittävää kasvihuonekaasupäästöjen lisäämistä tai ylläpitämistä.</p> <p>Yritystuet, jotka kohdistuvat fossiilisten polttoaineiden tuotantoon ja niiden käyttöön eivät täytäisi vähimmäiskriteeriä.</p> <p>Sovelletaan tällä hetkellä erilaisiin tukinstrumentteihin.</p>		<p>edellyttää tapauskohtaista arviointia.</p> <p>DNSH-periaatteen sisällöstä voidaan valita vain osa ja arvio voi olla myös kevyt.</p> <p>Suuri valiokunta huomauttaa lausunnossaan (SuVL 3/2022 vp), ”...kriteerien soveltaminen muihin tarkoituksiin ei ole automaatio, vaan edellyttää pääsääntöisesti erillistä EU-lainsäädäntöä, josta päätetään erikseen normaaleita lainsäädäntömenettelyitä soveltaen.” DNSH –periaatetta sovelletaan 1.1.2023 alkaen myös nk vihreän siirtymän investointien lupamennettelyjä koskevassa etusijamennettelyssä². Toiminnanharjoittaja voi siten hyödyntää mahdollista aiempaa DNSH-selvitystä pyrkimässään saamaan hakemukselleen/investoinnille etusijan ympäristölupamennettelyssä.</p>	<p>Yhteinen arviointikehikko päälinjoista, jota voi soveltaa. Esim. DNSH in Finland –hanke /YM.</p> <p>Osaamisen parantaminen koskien kaikkia kriteereitä.</p>
---	--	--	--	--

² https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/HE_128+2022.aspx

<p><u>ESG-indikaattorit</u></p> <p>ESG-raportoinnissa yritys raportoi toimintansa kolmenlaisista vaikutuksista: ympäristövaikutuksista, sosiaalisista taloudellisista ja hallinnollisista vaikutuksista.</p>	<p>Kriteerinä oman pääoman ehtoisissa sijoituksissa, lainoissa tai takauksissa voivat olla CO2-ekvivalenteina päästöjen väheneminen, vältetyt päästöt tai hiilensidonta. Edellytyksenä voi olla myös suunnitelma päästöjen vähentämiseksi. Hiilikädenjäljellä tarkoitetaan tuotteen, prosessin tai palvelun ilmastohyötyjä eli päästövähennyspotentiaalia käyttäjälle.</p>	<p>Yleinen kansainvälisesti käytetty kestävä rahoituksen kehikko ESG-näkökohtien huomioimiselle.</p>	<p>Tukiohjelmakohtainen säädös.</p>	<p>Edellyttää saajakohtaista laskentaa esimerkiksi keskiarvolukuihin perustuen.</p>
<p><u>Green Bond standardi eli ympäristömerkki</u></p> <p>Yritykset ja viranomaiset voivat vihreiden joukkovelkakirjojen avulla kerätä varoja pääomamarkkinoilta rahoittaakseen investointeja, samalla kun täytetään kestävyysvaatimukset.</p>	<p>Kriteeriä käytetty EU:n oman pääoman ehtoisissa sijoituksissa, lainoissa tai takauksissa. EU-ympäristömerkki: https://eu-ymparistomerkki.fi/tietoa-merkista/</p> <p>GBS on standardi vihreille joukkovelkakirjalainoille eli vieraan pääoman ehtoisissa sijoituksissa.</p>	<p>EU:n Green Bond koskee vihreän joukkovelkakirjalainan liikkeelle-laskua (vapaaehtoinen standardi).</p>	<p>Tukiohjelmakohtainen säädös.</p>	<p>Edellyttää saajakohtaista laskentaa esimerkiksi keskiarvolukuihin perustuen.</p>
<p><u>Rajaukset (ns. exclusion list)</u></p> <p>Kielto myöntää tukia uusille hankkeille tai ko. laitojen eliniän pidentämiseen, jotka perustuvat esim. fossiiliseen energiantuotantoon.</p>	<p>Käytetty vientiluotoissa koskien hiilivoimaloiden tukemista (Finnvera).</p>		<p>Yleinen säädös tai tukiohjelmakohtainen säädös.</p>	<p>Edellyttää ministeriötasolla kriteerin asettamista.</p>

2021

- Pienet tukiohjelmat:** Tukia suunniteltaessa tulee selvittää voisiko tuen liittää johonkin olemassa olevaan ministeriön tai toisen ministeriön tukiohjelmaan sirpaleisuuden ja hallinnollisten kustannusten välttämiseksi.

Perustelu: Hallinnollisen rasituksen minimointi ja vaikuttavuus. Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen arvion mukaan yritystukijärjestelmän hajanaisuus aiheuttaa tehottomuutta. Järjestelmä syö resursseja. Sekavuus on synnyttänyt uuden toimialan, jonka liiketoimintamalli perustuu tukijärjestelmän tuntemiseen. Kansantalouden kannalta hyödyllisiä resursseja sitoutuu epätarkoituksenmukaisesti.

- 2. Kokeilut:** Uusia tukiohjelmiä tulisi käynnistää mahdollisuuksien mukaan kokeilujen kautta. Kokeilun arvioinnin ja/tai saadun kokemuksen jälkeen tukiohjelmaa voidaan kehittää tehokkaammaksi ja mahdollisesti laajentaa, jos tukiohjelman on todettu olevan vaikuttava suhteessa muihin keinoihin.

Perustelu: Yritystukijärjestelmän tehokkuuden lisääminen tutkitun tiedon avulla ja julkisten varojen tehokkaampi käyttö. Tavoitteena tukijärjestelmän mahdollisimman korkea vaikuttavuus.

- 3. Ryhmäpoikkeusasetuksen käyttö de minimis –tukiasetuksen sijaan:** Jos tukeen voidaan soveltaa sekä ryhmäpoikkeusasetusta että de minimis –tukiasetusta, tukiviranomaisen tulisi ensisijaisesti soveltaa ryhmäpoikkeusasetusta.

Perustelu: De minimis –tukiasetuksen soveltaminen kuluttaa de minimis –tukikiintiötä (enintään 200 000 euroa kuluva ja sitä edeltävän kahden verovuoden aikana), mikä voi vaikuttaa tuen saajan myöhempään tuen saantiin. Suositus ei lähde ajatuksesta, että yritykselle voitaisiin myöntää mahdollisimman paljon tukia, vaan tukia myönnetään aina tukiehtojen mukaisesti. Suositusta tarvitaan sen tilanteen välttämiseksi, jossa yritys täyttää tukikriteerit, mutta tukea ei voida myöntää, koska hallinnollinen de minimis –kiintiö on täynnä.

- 4. Tukiohjelmien tarkkarajaisuus:** Tukiohjelman tulisi olla mahdollisimman tarkkarajainen sen suhteen, että sen puitteissa voisi myöntää vain EU valtioneuvoston 107 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttäviä tukia (ml. De minimis tuet ja SGEI tuet (SEUT 106(2))). Jos tukiohjelmasta voidaan myöntää 107 artiklan edellytykset täyttäviä tukia taloudelliseen toimintaan ja tukea ei-taloudelliseen toimintaan tai muiden artiklojen edellytykset täyttävään toimintaan, tukiohjelman säädöksissä tai soveltamisohjeissa tulisi olla tarkkaan määritellyt ja yksiselitteiset perusteet sen osalta mihin valtioneuvoston 107 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttävään toimintaan perustuen tukea myönnetään.

Perustelu: Hallinnollisen rasituksen minimointi ja tukien myöntämisen selkeys. Mikäli tukiohjelmasta voidaan myöntää eriperusteisia tukia, tukien valtioneuvoston 107 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttävien tukien myöntäminen voi hämärtyä. Käytännössä epätarkkarajaisuus tarkoittaa sitä, että tuen myöntävä virkamies joutuu arvioimaan, onko tuki tukea ei-taloudelliseen toimintaan vai taloudelliseen toimintaan ja edelleen mitä valtioneuvoston 107 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttävään toimintaan perustuen tukea myönnetään. Tämä tulisi ratkaista ohjaavan ministeriön toimesta. Käytäntö hämärtää tukiohjelmien tarkkarajaisuutta ja voi luoda epäselvyyksiä esimerkiksi sen suhteen mitä tietoja yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän sisältämään yritystukien yhteiseen tietovarantoon tallennetaan.

Taloudelliseen toimintaan myönnettyjen tukien yleisistä edellytyksistä annetun lain mukaan tukiviranomaisen on pyydettävä lausunto tukiohjelmien tai tukiohjelman ulkopuolisten yksittäisten tukien EU valtioneuvoston 107 artiklan 1 kohdan edellytyksistä sekä mitä menettelytapaa tukeen sovelletaan. Lain mukaan tukiviranomainen voi pyytää lausunnon tukiohjelmien tai tukiohjelman ulkopuolisen yksittäisten tukien hyvän tuen edellytysten täyttymisestä. Yritystukineuvottelukunnan lausunnot eivät ole sitovia.

Tuen myöntäjällä ei ole velvollisuutta eikä mahdollisuutta pyytää yksittäisestä tukiohjelmasta kuuluvasta tuesta lausuntoa yritystukineuvottelukunnalta. Tukiohjelmien epätarkkarajaisuus voi johtaa siihen, että tuen saajan toiminnan taloudellisuuden / ei taloudellisuuden ja mitä valtioneuvoston 107 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttävään toimintaan perustuen tukea myönnetään.

kisääntöä tulee noudattaa, arviointi siirtyy alemmas yksittäisille tuen myöntäjille, mikä voi osaltaan heikentää tuen saajan oikeusturvaa. Käytäntö on omiaan johtamaan epäselviin tilanteisiin tuen myöntövaiheessa, mikä lisää hallinnon tehottomuutta.

- 5. Vaikuttavuuden arviointi:** Tukiohjelman arviointitutkimuksen menetelmävalinnassa tulisi selvittää mahdollisuudet ekonometristen menetelmien käyttöön tukiohjelman luonne ja käytössä olevat resurssit huomioiden. Uusien tukien kohdalla arviointisuunnitelman valmistelua tulisi tehdä jo tuen suunnitteluvaiheeseen, jota voitaisiin myöhemmin täsmentää välittömällä vaikutuksilla ja kohdentumisesta saatuja tietoja hyödyntämällä. Tukiviranomainen voi pyytää arviointisuunnitelmaan yritystukien tutkimusjaoston kommentit tai laatia sen ostopalveluna yhteistyössä tutkijoiden kanssa. Yritystuki-instrumenttien vaikuttavuus tulisi mahdollisuuksien mukaan arvioida satunnaistetuilla kontrolloiduilla kokeilla (Case-esimerkki suunnitelma rekrytuen satunnaistetusta koeasetelmasta: <https://tem.fi/-/ehdotus-yksinyrittäjien-rekryointitukikokeilun-koesuunnitelmaksi>)

Perustelu: Laissa taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä (429/2016) 5 § mukaan tukiviranomaisen on määräajoin viimeistään ennen tukiohjelman tai tukiohjelman ulkopuolisen yksittäisen tuen muuttamista tai jatkamista arvioitava tuen vaikuttavuutta. Euroopan komission kilpailuosasto on tuonut esille yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen liittyvän yli 150 M€ tukiohjelmien arviointivelvoitteen laajentamisesta komission menetelmistä antaman asiakirjan (2014) mukaisesti. Komission mukaan velvoitetta voisi laajentaa esimerkiksi alentamalla 150 M€:n kynnyсарvoa, koska vain osa nykyisin tehdyistä vaikuttavuusarvioinneista on tehty komission mukaan riittävän asianmukaisilla menetelmillä. Se ilmenee sattumanvaraisina tuloksina. Evaluaatiot ovat osa politiikkavalmistelua ja päätöksentekijöille tulee tuottaa informaatiota siitä mikä toimii ja mikä ei.

Suunnittelu edellyttää tiivistä yhteistyötä tutkijoiden ja tukitoimen toteuttavien tahojen välillä. Arviointisuunnitelman laadinta voidaan toteuttaa arvioinnin toteutuksesta erillisenä ostopalveluna.

Yritystukineuvottelukunta on laatinut vuodesta 2019 alkaen vuositason arviointisuunnitelman tuista. Toiminnassa on painotettu vaikuttavuuden arvioinnin kehittämistä. Yritystukien tutkimusjaosto on perustettu vuonna 2019. Datan saatavuutta on parannettu laajentamalla yritystukien asiakastietojärjestelmä yritystukien tiedoilla 1.4.2021 alkaen (ns. yritystukirekisteri), joka mahdollistaa myös Tilastokeskuksen yritystukitilaston uudistamisen. Suomessa on tehty muutamia tutkimuksia ekonometrisilla menetelmillä (Business Finlandin tk-tuet, Finnfundin erityisriskirahoitus, energiaintensiivisten yritysten veronpalautus ja maaseudun kehittämisrahoitus), minkä lisäksi ELY-keskusten yritysten kehittämisavustuksesta ja Team Finland –verkoston toiminnasta on tutkimus käynnissä. Ensimmäisen työntekijän rekryointituen (ns. rekrytuki) vaikuttavuudesta on laadittu satunnaistetun kokeen arviointisuunnitelma.

Tukiviranomaiset voivat hyödyntää vaikuttavuusarvioinnin havaintoja ja tuloksia ko. tuki-instrumentin kehittämisessä ja/tai vaihtoehtoisten edistämistoimenpiteiden suunnittelussa tavoitteena lisätä tukijärjestelmän vaikuttavuutta.

- 6. EU-rahoituksen hyödyntäminen:** Ministeriöiden tulee selvittää voisiko kansallisen yritystuen rinnalla käyttää erilaisia EU-rahoitusohjelmia kuten InvestEU ja välittää niistä aktiivisesti tietoa asiakkaille osana tuen hakuprosessia. Yhdessä EU-rahoituksen kanssa käytettynä kansalliset tuet voivat mahdollistaa enemmän ja suurempia hankkeita.

Perustelu: Kansantalouden voimavarojen tehokas hyödyntäminen. EU-rahoituksen hyödyntäminen parantaa Suomen asemaa nettomaksajana. Hyödyntämismahdollisuuksia on tunnistettu esim. InvestEU ohjelman seuraavilla osa-alueilla: kestävä infrastruktuuri, tki ja digitalisaatio, pk-yritykset ja sosiaaliset investoinnit ja osaaminen. EU:n markkinaehtoiset rahoitusinstrumentit

parantavat rahoituksen saatavuutta ja siten osaltaan heikentävät perusteita kansalliselle julkiselle tuelle (avustuksille). EU:n rahoitusinstrumenttien kautta voi saada rahoitusta sellaisiin kohteisiin, joihin tällä hetkellä myönnetään kansallista (myös avustusmuotoista) yritystukea. Esimerkiksi InvestEU:n ja eri ikkunoiden myötä yhteiskunnallinen näkökulma laajenee myös EU:n rahoituksessa, ja jatkossa instrumentit todennäköisesti soveltuvat aiempaa laajemmin erilaisten yhteiskunnallisten tavoitteiden edistämiseen. (Kasvuyritysten rahoitus Suomessa: InvestEU –ohjelman hyödyntäminen ja mahdollisuudet. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162964>).

2017

Datan saatavuuden parantaminen vaikuttavuuden arvioinnin kehittämiseksi. Kansallisen yritystukirekisterin perustaminen ja yritystukitilaston kehittäminen.